

Komentář k hodnocení výsledků v Modulu 1 Odborný panel 4. Agricultural and Veterinary Sciences

Zpracoval předseda Odborného panelu: prof. Ing. Radim Vácha, Ph.D.

Dne: 5. 8. 2021

1. Předkládání výsledků VO k hodnocení.

V roce 2021 bylo k hodnocení předloženo celkem 202 výsledků vybraných VO za rok 2020. Opět výrazně převažoval počet výsledků, přihlášených do kritéria „společenská relevance“, kde bylo přihlášeno 135 výsledků, do „přínosu k poznání“ bylo přihlášeno 67 výsledků. Oproti minulému roku došlo k mírnému navýšení výsledků přihlášených do kritéria „přínos k poznání“ (67 oproti 52), počet výsledků v kategorii „společenská relevance“ byl totožný. V každé kategorii byl jeden výsledek nehodnocen. Jednotlivé počty výsledků, přihlášených do jednotlivých fordů, jsou uvedeny v tabulce 1 a je možno konstatovat, že opět výrazně převažují výsledky ve fordě 4.1. Agriculture, Forestry and Fisheries se 124 výsledky, do fordě 4.2 Animal and Dairy Science bylo přihlášeno 21 výsledků, do fordě 4.3. Veterinary Science 31 výsledků, do fordě 4.4. Agriculture Biotechnology 15 výsledků a do fordě 4.5. Other Agricultural Sciences 11 výsledků.

V rámci předkládání excelentních výsledků VO k hodnocení (systém SKV) již prakticky nedochází k problémům při rozlišení kategorií „společenská relevance“ a „přínos k poznání“. Vyskytl se však problém s nedostupností konkrétních výsledků pro hodnotitele u jedné výzkumné organizace. Ten byl řešen odkazem na stránky organizace, kde byl výsledek uveden. Došlo však k napadení webových stránek organizace a v důsledku jejich přechodné nefunkčnosti nebyly výsledky dostupné. Je otázkou, jakým způsobem v budoucnu tyto problémy řešit (z pohledu hodnocení) nebo jak jim technicky předejít.

2. Práce vzdálených hodnotitelů a předsedů panelů

Panelisté konstatovali zlepšení i v oblasti práce vzdálených hodnotitelů. Přetrvávají však dílčí problémy, kterými jsou zejména:

- Nedostatečný počet kvalitních odborníků v některých oborech, i když případy, kdy bylo obtížné zajistit hodnotitele pro určitý typ výsledku, nebyly časté a bylo možno v průběhu hodnocení hodnotitele přidat do systému (bylo praktikováno především ve Fordě 4.3. Veterinary Sciences).
- Opět se vyskytly případy, kdy hodnotitelé na výzvu k hodnocení nereagují v adekvátním časovém horizontu, tyto problémy přetrvávají.
- Počet rozdílného hodnocení výsledků hodnotiteli o dva stupně a více se vyskytl pouze u necelých 15 % případů, pozitivně se tak projevuje jistá míra zkušeností hodnotitelů z předchozích hodnocení, respektive jejich správný výběr.
- Hodnotitelé velmi dobře reflektují typy výsledků podle kritéria přínosu k poznání a společenské relevance.

3. Dosažené výsledky hodnocení

V oborové skupině 4. Agricultural and Veterinary Sciences byly výsledky obdobné, jako v předchozím roce hodnocení (tabulka 1). Došlo k poklesu počtu výsledků hodnocených známkou 3 (z 53,5 % na 43 %) ve prospěch výsledků hodnocených známkou 2 (z 23,5 % na 28 %) a jen mírně ve prospěch výsledků hodnocených známkou 4 (z 18 % na 20 %). Počet výsledků hodnocených stupněm 5 pak mírně vzrostl z 1% na 3% (dominantně způsobeno

nedostupností hodnocených výsledků, jak je uvedeno výše). Hodnocení známkou 1 je obdobné s rokem předchozím, s mírným nárůstem ze 4 na 5 %.

Opět se potvrzuje, že výsledky přihlášené do kritéria „přínosu k poznání“ dosahují lepšího hodnocení. Mají výrazně vyšší počet výsledků, hodnocených známkou 1 (12 % oproti 2 %) a známkou 2 (40 % oproti 22 %). Mají také výrazně nižší počet výsledků, hodnocených známkou 4 (11 % oproti 25 %). Celkově bylo do hodnocení přihlášeno vyšší množství výsledků kritéria společenské relevance (2x více), ale rozdíl byl nižší, než v minulém roce hodnocení.

V prvních třech stupních hodnocení kritéria „společenská relevance“, které je třeba považovat za výsledky kvalitní, se v letošním kole hodnocení nachází 71 % výsledků (mírný pokles oproti předchozímu roku ze 76 %). Obdobně, v případě výsledků hodnocených dle kritéria „přínos k poznání“ je to v letošním roce 85 % výsledků, v roce minulém to bylo 95 % výsledků. Zde je však třeba zdůraznit vyšší počty hodnocení známkami jedna a dvě (celkem 52 %) oproti předchozímu roku (celkem 41 %). Je zřejmé, že šance na hodnocení nejlepšími stupni 1 a 2 je u výsledků přihlášených do kritéria „přínos k poznání“ výrazně vyšší, než u výsledků přihlášených do kritéria „společenská relevance“ (52 % oproti 24 %).

V tomto směru je třeba zmínit i počty a typy výsledků, přihlášených do hodnocení univerzitami a výzkumnými ústavy (bez rozlišení typu výzkumných ústavů na ústavy AV ČR, resortní ústavy typu v.v.i. a soukromých organizací). Z tabulky 2 je patrné, že univerzity mají vyšší zastoupení výsledků kritéria „přínosu k poznání“ oproti kritériu „společenské relevance“ (31 : 21). Výzkumné ústavy hlásí do hodnocení výrazně vyšší podíl výsledků kritéria „společenská relevance“, kterých je více než polovina všech přihlášených výsledků (56 %). Poměr výsledků obou kritérií je (36 : 114), oproti minulému roku však došlo k nárůstu výsledků kritéria „přínos k poznání“ (v minulém byly výsledky kritéria „společenské relevance“ 4 x vyšší, letos je to 3,2 x více). Letošní trend opět odpovídá předpokladům, kdy je zohledněno vyšší zastoupení základního výzkumu na univerzitách, resp. ústavech AV ČR (celkové počty jsou v rámci hodnocení nízké), převažující počet rezortních výzkumných ústavů pak spíše uplatňuje výsledky aplikovaného charakteru tedy kritéria „společenská relevance“.

Pokud si povšimneme hodnocení vlastních výsledků, pak v kritériu přínosu k poznání směřuje do stupňů 1-3 téměř totožný podíl výsledků 85 % u univerzit a 86 % u výzkumných ústavů. V případě univerzit je vyšší zastoupení výsledků hodnocených stupněm 2, oproti známce 3, která převažuje u výzkumných ústavů. To do jisté míry odpovídá misi obou typů institucí, kdy výzkumné ústavy cílí více na domácí prostředí. Při srovnání výsledků kritéria společenská relevance spadá do stupně hodnocení 1 -3 v případě univerzit 76% výsledků a v případě výzkumných ústavů 70 % výsledků s velmi podobným rozložením hodnocení jednotlivými stupni (podíl hodnocení stupni 1 +2 a 3). V tomto směru došlo v letošním roce k jistému zlepšení u univerzit, v roce minulém naprostá většina výsledků ve stupni 1-3 byla hodnocena známkou 3. Ani v letošním roce však u univerzit nebyl žádný výsledek hodnocen stupněm 1 (v případě VÚ pouze dvě taková hodnocení).

Tabulka 1 Hodnocení stupni v jednotlivých kategoriích

Stupeň hodnocení	Přínos k poznání Počet % počtu	Společenská relevance Počet % počtu	Celkem Počet % počtu
1	8 12%	2 2%	10 5%
2	27 40%	30 22%	57 28%
3	22 33%	64 47%	86 43%
4	7 12%	34 25%	41 20%
5	2 2%	4 3%	6 3%
N	1 1%	1 1%	2 1%
Celkem počet	67	135	202

Tabulka 2. Počty výsledků v jednotlivých kategoriích přihlášených univerzitami a výzkumnými ústavami

Stupeň hodnocení	Přínos k poznání Počet výsledků přihlášených univerzitami % počtu	Přínos k poznání Počet výsledků přihlášených VÚ % počtu	Společenská relevance Počet výsledků přihlášených univerzitami % počtu	Společenská relevance Počet výsledků přihlášených VÚ % počtu
1	3 10%	5 14%	0 0%	2 2%
2	16 52%	11 31%	5 24%	25 22%
3	7 23%	15 41%	11 52%	53 46%
4	2 6%	5 14%	5 24%	29 26%
5	2 6%	0 0%	0 0%	4 4%
N	1 3%	0 0%	0 0%	1
Celkem počet % celkového počtu	31 15%	36 18%	21 11%	114 56%

Tabulka 3 uvádí výslednou „známku“ pro jednotlivé obory (fory), na základě hodnocení výsledků v daných oborech. Je zřejmé, že ke zlepšení ve srovnání s minulým rokem hodnocení došlo ve 4.1. Agriculture, Forestry and Fisheries a 4.3. Veterinary Science. K mírnému uhoršení došlo také u 4.2. Animal and Dairy Science. Ke zhoršení došlo rovněž u dvou nejslabších oborů, 4.4. Agricultural Biotechnology a 4.5. Other Agricultural Sciences.

Tabulka 3. Počty výsledků v rámci oborů hodnocených jednotlivými stupni (1-5)

Oborová specializace	počet	St. 1	St. 2	St. 3	St. 4	St. 5	Průměr hodnocení
4.1. Agriculture, Forestry and Fisheries	124 (1xN)	3	33	61	23	3	2.92 (3.23)
4.2. Animal and Dairy Science	21	2	3	12	3	1	2.91 (2.75)
4.3. Veterinary Science	31	5	16	8	2	0	2.23 (2.48)
4.4. Agricultural Biotechnology	15 (1xN)	0	3	2	9	0	3.43 (3.21)
4.5. Other Agricultural Sciences	11	0	2	3	4	2	3.55 (3.4)
Celkem	202	10	57	86	41	6	2.88 (2.87)

Závěr

Hodnocení v Modulu 1 za rok 2020 (hodnocené v roce 2021) přináší výsledky, které potvrzují určité trendy z minulých roků. V průběhu hodnocení dochází postupně ke zlepšení práce hodnotitelů, které je způsobeno především rostoucími zkušenostmi hodnotitelů a jejich postupným výběrem. Prakticky již nedochází k chybnému hlášení nebo hodnocení výsledků, vzhledem ke kritériím „přínos k poznání“ a „společenská relevance“. Celkově dosahují výsledky přihlášené do kritéria „přínos k poznání“ lepšího hodnocení, především stupni 1 a 2. Ty jsou přihlašovány do hodnocení častěji univerzitami (resp. ústavy AV ČR, počet je však nízký), většina výzkumných ústavů hlásí své výsledky častěji do kritéria „společenská relevance“. Mezi oběma uvedenými typy institucí je hodnocení v obou kritériích obdobné. Celkové hodnocení za oborovou skupinu 4. Agricultural and Veterinary Sciences je totožné s rokem minulým, dochází však k posunu v hodnocení mezi jednotlivými obory, kde je třeba negativně hodnotit další zhoršování právě u oborů již dříve nejslabších.